

דף י.

עין משפט ב. אה"ע סימן לג סעיף ב

ב. ג. אין אדם קונה אותה בהעראה אלא בגמר ביאה ר, אלא אם פירש שדעתו בהעראה.

עין משפט ד. אה"ע סימן לו סעיף א

א. האב מקדש את בתו קטנה ונערה שלא לדעתה ש, וזכאי במציאתה ה ובמעשי ידיה, ובכתובתה אם נתאלמנה או נתגרשה מן האירוסין. ומיום הראשון ללידתה רשאי לקדשה בכסף או בשטר א, אבל כביאה רק מג' שנים ויום אחד ומדעת אביה ב.

א. ב. אפי' הייתה חרשת או שוטה, אביה זכאי לקבל קידושיה, ומקודשת גמורה.

ח"מ סימן ער סעיף ב

ב. ב. מציאת בנו ובתו הסמוכים על שולחנו אע"פ שהם גדולים ג, וכן

ר. מאמיר דף י' ע"א.

ש. רמב"ם פ"ט ממשנה קידושין דף מ"א.

ת. אם נתנו לה מתנה אם זכה אביה בזה מסתפק הב"ש, ועיין בקצות החושן בסי' קע"ו ס"ק י"ב.

א. והרמב"ם סובר אפי' משהוכר עוברה מקודשת כ"כ הב"ש.

וי"א דאין קידושין תופסין בנפל והיינו שלא כלו לו חדשיו, ובספק אם כלו לו חדשיו וקיבל אביה קידושין על ספק נפל והמקדש אח"כ קידש אחותה של נפל זה, צריכה גט. מ"מ אם אח"כ חי ספק נפל זה ל' יום איגלאי מילתא למפרע שולד בן קיימא הוא והווי קידושין גמורים, ואין קידושיו, אח"כ תופסין באחותה דערוה היא, והמדובר בלא חי, כ"כ בח"מ ס"ק ב' מירושלמי. ודעת הב"י והשו"ע דאף בנפל שלא כלו לו חודשיו תופסים קידושין, ועכ"פ דעת הרמב"ם ברורה דמשהוכר עוברה הווי קידושין.

ב. נדה מ"ד ע"ב.

ג. ממשנה בב"מ י"ב ע"א. וכדאמר ר' חייא בר אבא אמר ר"י שם בי"ב ע"ב.

ואע"פ שהם גדולים הטעם שכך נראה ישר לחז"ל לשלם טוב לעושה טוב, שזן אותו אע"פ שאינו חייב לפרנסו רק עד גיל שש שנים, אבל האחים המפרנסים אחיותיהם אחר מיתת אביהם שמחוייבין לפרנסם ע"כ מציאתן של האחיות לעצמן, כמ"ש המחבר באבן העזר סי' קי"ב סעיף ב'. סמ"ע ס"ק ב'.

מציאת בתו הנערה ד' אע"פ שאינה סמוכה על שולחן אביה, ומציאת עבדו ושפחתו הכנענים, ומציאת אשתו הרי אלו שלו.

הגה: ה"ה אם הרויחו במלאכה או בסחורה ה'.

ב ג. מציאת בנו שאינו סמוך על שולחנו אע"פ שהוא קטן, ומציאת עבדו ושפחתו העברים י, ומציאת אשתו שהיא מגורשת ואינה מגורשת אינם שלו.

הגה: נתנו מתנה לקטן הסמוך על שולחן אביו הרי היא של אביו ז, אבל לא בבנו הגדול ח.

יתום הסמוך על שולחן אחרים מציאתו לעצמו ט.

ד. אע"פ שאינה ברשות אביה למוכרה, אפ"ה תיקנו חז"ל שמציאתה לאביה משום איבה שביד אביה למוסרה בעל כורחה למוכה שחין, משא"כ בתו בוגרת שיצא מרשות אביה לגמרי, וע"כ בעינן דוקא שתהיה סמוכה על שולחן אביה. וכ"ש בתו הקטנה אף שאינה סמוכה שיש בה שני הדברים שיכול למוכרה לשפחה וגם יכול למוסרה בע"כ למנוול ומוכה שחין. סמ"ע ס"ק ג'.

ה. כך משמע מתוס' בב"מ צ"ב ע"ב ד"ה לא. ש"ך ס"ק ד'.

ודוקא אם אין לבנו במה להתפרנס ואם לא יתן לאביו המציאה או הרויח יגרשונו מעל שולחנו, אבל אם יש לו מלאכה במספקת או שהוא בקי במשא ומתן המציאה והרויח לעצמו. וסיים בצ"ע. וכתב עוד דאם הבן נשוי אפי' סמוך על שולחן אביו הרי זו לעצמו, שהרי יש לו זכות במעשה ידי אשתו ונמצא אין פרנסתו תלויה באביו. ועוד כתב על דברי הרמ"א כאן שהביא מהמרדכי דאין האב יכול להוריש מלאכת בן לשאר יורשיו דוקא במה שהרויח הבן על ידי טרחא ויגיעה כגון ע"י סחורה או מלאכה ובזה אפי' הגיע לידי אביו. אבל במציאה שהבן לא טרח בה ולא יגע אם הגיע לידי אביו מוריש זה לבניו, ובלא הגיע לידי אביו לפני מיתתו ועדיין ביד הבן זה אינו מוריש לבניו, ע"ש מה שהאריך.

ו. שם במשנה, וכתב ה"ה בפ"ז מגזילה הלכה י"ג כאוקימתא דרב פפא דסתם פועל לאו ללקט מציאות שכרו, ועבד עברי אין סתמו ללקט מציאות.

ז. כ"כ הנ"י בפ"ק דמציאת דף י"ב. ובריטב"א בשם חידושי הרמב"ן. ש"ך ס"ק ה'.

ח. שי"ל דהנותן הקפיד שיהיה דוקא של הבן, משא"כ בקטן מסתמא אינו משתמר בידו ונותנו לקטן אדעתא דאביו. סמ"ע ס"ק ח'.

ט. כמו עבדו ושפחתו העברים, כ"כ התוס' בב"מ שם. והטעם שאם לא יזון אותו זה, אחרים יזונו אותו משום מצוה רבה ומשום כך לא תיקנו מציאתו למפרנסו. סמ"ע ס"ק ט'.

עין משפט ה.

יו"ד סימן רלד פעיף א

א. האב מפר נדרי בתו כל זמן שהיא קטנה או נערה^י, ואפי' נדרה על דעת רבים.

בגרה דהיינו עברה גיל שנים עשרה שנה ויום אחד שאז אם הביאה שתי שערות נקראת נערה עד ו' חודשים שאח"כ, ומאז נקראת בוגרת, או אם נישאת אפי' קטנה שוב אביה אינו יכול להפר לה^ב.

עין משפט ו.

אה"ע סימן קמא פעיף ד

ד. ה. המקדש קטנה ע"י אביה וגירשה קטנה בעודה ארוסה, ואביה עדיין חי, אביה מקבל גיטה, ולא היא מבלי דעת אביה, אבל מדעתו של אביה גם היא מקבלת^ל, וי"א דלא מהני אפי' מדעת אביה^מ. וי"א שמקבלת גיטה אפי' שלא מדעתו משום דזכות הוא לה. וכל זה בעודה ארוסה, אבל נישאת אין אביה יכול לקבל גיטה אפי' עודה קטנה^נ.

עין משפט ז.

ח"מ סימן תכד פעיף ז

ז. ח. החובל בבניו הגדולים אם אינם סמוכים על שולחנו נותן להם מיד, ואם הם קטנים ילקח קרקע בנזקן^ו והם אוכלים פירותיו, וכן אחרים

י. ממשנה נדרים ס"ז וכפי' הרא"ש שם.

כ. דנלמד בספרי מהפסוק "ואם היו תהיה לאיש ונדריה עליה" וכו' לא בא הכתוב לחלוק אלא רשותו שכל זמן שהיא בבית אביה, בעלה ואביה מפירין נדריה, נישאת אין אביה מפר נדריה. ועיין בכתובות דף מ"ח-מ"ט.

ל. ודעה ראשונה היא דעת הטור בשם רש"י רמב"ם ורי"ף וכ"כ הרשב"א בתשובה, ומה שמהני מדעת אביה הגם שהיא שלוחה של אביה ואין שליחות לקטן, יש לפרש ע"פ הרא"ש מובא בב"י ריש סי' ל"ז דהיכא שזה לעצמה אין חיסרון דאין שליחות לקטן, ע"ש.

מ. מהר"ל בן חביב ונמוק"י בשם כמה פוסקים. וי"א שמקבלת גיטה אפי' שלא מדעתו זו דעת ר"ת.

נ. תוס' קידושין דף י' ור"ן.

ס. רמב"ם שם הלכה י"ט מברייתא, וי"א דבמקום שילקח בזה קרקע ילקח להן ס"ת, כ"כ הטור בשם הרא"ש ופירושו שהקטנים ילמדו מתוכה והוא פירות דס"ת והקרן קיימת להם עד שיגדלו. סמ"ע ס"ק ט"ו.

שחבלו בהם, ואם היו סמוכים על שולחנו פטור בין שהיו גדולים או קטנים, ואם אחרים חבלו בהם **ע** בגדולים יתן להם מיד ובקטנים ילקח בהם קרקע ואביהם אוכל פירותיו עד שיגדלו.

הגה: וי"א דאינו פטור **פ** בסמוכין על שולחנו אלא משבת אבל חייב בשאר ד' דברים ודינו בהם כאילו חבלו בהם אחרים.

עין משפט זז. אה"ע סימן סט סעיף א.ג.

א. הנושא אשה מתחייב לה בעשרה דברים, וזוכה ממנה בארבעה דברים **צ** ואע"פ שלא נכתבו.

ג. הארבעה דברים **ק** שהבעל זוכה בהם הם: מעשה ידיה, מציאתה, ירושתה ופירותיה.

עין משפט ט. אה"ע סימן לז סעיף א
עיין לעיל עין משפט ד

עין משפט י. אה"ע סימן קמז סעיף ד

ד. קטנה מבת ג' שנים ויום אחד ומעלה ביאתה ביאה לכל דבר. ואם בא עליה יבם קנאה. אבל אינה חולצת עד שתהיה בת י"ב שנים ויום אחד **ר**, ובדקה אח"כ ומצאוה שהביאה ב' שערות.

- ע.** היינו בסמוכים על שולחנו ובמה שאירי לפני זה ופשוט הוא.
- פ.** אביהם, וכ"כ הטור בשם הרא"ש, ועיין בבאר הגולה אות ז' דגם בפסקי תוס' כתבו כמו הרמב"ם ובהרא"ש לא מצא דבר זה.
- צ.** היינו אפי' לא כתבו הכתובה כ"כ הרמב"ם והביאו הח"מ.
- ק.** כתובות מ"ו ע"ב וס"ה ע"ב.
- ר.** ממשנה נדה מ"ד ע"ב וכמסקנת הגמ' ביבמות דף ק"ה ע"ב, וכתב ה"ה אפי' בדיעבד אם חלצה לפני י"ב שנים ויום אחד חליצתה לאו כלום. ה"ה בפ"ב.

דף י:

עין משפט ג.

אה"ע סימן ו סעיף ט

ט. יד. מאותם שנעשית זונה אפי' נבעלה להם באונס^ש נעשית זונה. ואפי' רק הערה בה ובלבד שתהיה בת ג' שנים ויום אחד והבועל יהיה מבן ט' שנים ויום אחד.

אה"ע סימן ז סעיף יב

יב. יז. חללה זו היא אשה שנולדה מאיסורי כהונה^ח כגון אפי' כהן הדיוט שבא על זונה וגרושה, וכהן גדול שנשא^א בעולה או בא על אלמנה, הרי אלו בעצמן חללים לעולם, והוולד בין מהם עצמם בין מכהן אחר, הרי הוא חלל. בין זכר בין נקבה.

יב. יח. האשה האסורה לכהן משהערה בה הכהן חיללה^ב. בין בשוגג בין במזיד בין באונס. והכהן בעינין שיהיה מבן ט' שנים ויום אחד ומעלה, והנבעלת מבת ג' שנים ויום א'.

יב. יט. קידש^ג הכהן אחת הפסולות לו, וגירשה מן האירוסין לא נתחללה, אבל מן הנישואין נתחללה, אפי' שבדקה ונמצאת^ד בתולה שכל נשואה בחזקת בעולה.

ש. מגמ' נדה מ"ד.

ת. מקידושין ע"ז.

א. ודוקא נשא אבל בעל לא חיללה כ"כ הגאון בס"ק מ"ג.

ב. מיבמות נ"ג, וע"ד.

ג. מיבמות ל"ו, והח"מ כתב דאם יש עדים שלא זזה ידם, דלא נבעלה איך תעשה חללה, וחלק על משמעות השו"ע, ולשיטת התוס' נתחללה בחופה בלי ביאה כלל. כ"כ הב"ש בס"ק ל"ז.

ד. והב"י כתב טעם אחר.